

Európa – Hogyan tovább? Utazás Lettországból/Fókuszban (6.52 – 10.00)

Deutsche Welle

Dél-kelet felé tartunk, Daugavpilsbe, ahol Lettország legnagyobb orosz etnikai közössége él. Jelenlétük a második világháborút követő tömeges szovjet áttelepítések eredménye, amikor Sztálin a Szovjetunióhoz csatolta Lettországot. Úgy hallottuk, hogy az itt élő orosz nemzetiségűek legtöbbször már itt született. Az idősebb generáció még jobbra oroszul beszél, de a fiatalabb generációból egyre többen beszélnek lettül is.

Daugavpils sokkal színesebbnek és élénkebbnek tűnik, mint akkor, amikor több mint 10 éve először jártunk itt. Így nézett ki 2000-ben – szürke volt, lehangoló és reménytelen! Akkor interjút készítettünk Margarétával, aki az iskolában orosz gyereket tanított. Meggyőződése volt, hogy a gyerekeknek jól kell beszélniük lettül. Reméljük, hogy megtaláljuk újra, és Kátyát is, aki az egyik legjobb diákja volt több mint tíz éve.

Keresésünk eredményre vezetett. Margaréta most 43 éves, és még mindig lett nyelvet tanít. De gyerekeken kívül felnőtteket is tanít egy magániskolában. Most éppen a tanítványai beszédképességét értékeli. Azt mondja, hogy a munkához szükséges nyelvismeret most fontosabb, mint valaha, ha valaki állást akar találni. A felnőtteket sokkal nehezebb tanítani, mint a gyerekeket, de Margaréta szerint az orosz nemzetiségűek nagy része integrálódni akar.

Azt is hozzáteszi, hogy azok, akik már túl vannak a lett nyelv megtanulásának nehézségein, könnyen beilleszkednek a társadalomba. Az óra után Margaréta találkozik Kátyával. Tíz évvel ezelőtt Kátya tehetséges kislány volt. Mára férjhez ment, van egy kisgyermek, és gazdasági diplomáján dolgozik. Kátya azt mondja, hogy az előítéletek miatt nem volt gondja, de a nyelvtudásra alapvetően szükség volt. A legtöbb fiatal orosz nemzetiségűnek hasonló tapasztalatai voltak. Megkérdeztük, hogy hogyan nevezi a kislányát.

Azt válaszolja, hogy a gyerek tovább fogja vinni az orosz örökséget, mert a nagyszülők nem beszélnek lettül. Így kénytelen lesz oroszul beszélni, de Kátya ragaszkodik ahhoz, hogy a lánya jól megtanuljon lettül és még egy idegen nyelven is.

Ám a beilleszkedési folyamat nem mindig ilyen zökkenőmentes. A lettek közül néhányan az orosz kisebbséget jelentős problémának tekintik. A nyelvi korlátok egyik nagy nehézsége, hogy az oroszok közül néhányan nem hajlandók megváltoztatni az utcanévtáblákat.